

Előfizetési árak:

Helyben:	
Egész évre . . .	8 kor.
Fél évre . . .	4 kor.
Negyedévre . . .	2 kor.
Vidéken:	
Egész évre . . .	9 kor.
Fél évre . . .	4 kor. 50
Negyedévre . . .	2 kor. 30

KANIZSAI UJSÁG

társadalmi és közgazdasági hetilap.

Apró hirdetések ára:

Egy szó 4 fillér
Vastagabb betűvel 6 fillér.

Hirdetések: kocikán-
kint 2 korona.

A lap megjelenik minden
vasárnap.

Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYARKANIZSA.

Felelős szerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:
BRUCK P. PÁL

Hirdetések a kiadóhivatal, közlemények
a szerkesztőség címére küldendők

Kötelező városi tűzkárbiztosítás*)

Irta: **Dr. Király Sándor** Magyar-Kanizsa
r. t. város polgarmestere.

Most midőn a kormány épügy, mint a városok azon török a fejüket, miként lehetne a városok háztartásán segíteni, miként lehetne a városoknak jövedelmét fokozni, hogy megfelelőhessenek a reájok váró óriási culturalis és nemzeti feladatoknak, nagyon időszerűnek tartom Pápa város főjegyzőjének a »Városi intézmények kiépítése« című érdekes cikkében felvetett azon eszmét, hogy új jövedelmi forrásként bevezetnék a városok a kötelező tűzkár biztosítást.

A kötelező tűzkár biztosítás olyan szép jövedelemhez juttatná a városokat, hogy ez egymaga nagyobb segílyt képezne a városok javára, mint azok a javaslatok összesen, amelyek eddig ez irányban felvetve és megvitatta lettek.

Minden városban úgy áll a dolog a tűzkár biztosításokkal, hogy a házak elenyésző csekély kivétellel most is biztosítva vannak a különböző biztosító társulatoknál, s ezek a biztosítási díjak ha csak 2000 házat veszünk egy-egy városban átlagos alapul 40—50 000 koronát tesznek ki évenként; az összes

*) Megjelent a „Városok Lapja” 5. számában.

magyar városnál ez évenként kitesz 8—10 millió koronát.

Városaink legnagyobb részénél a tűzoltói intézmény igen kitűnően van szervezve, beszerezték a városok nagy költséggel a szükséges tűzoltó eszközöket, legnagyobb része el van látva vízvezetékkel, és mindenik el van látva rendőrséggel, úgy hogy tüzeseteknél a legnagyobb ritkoságok közé tartozik az, midőn a tüzet localisálni nem lehet s így a legtöbb városnál ha az utóbbi tíz év átlagát vesszük, évenként nincs több tűzkár 4—5 háznál s ezek szerint a biztosító társulatok által kifizetett káridij nem tesz ki többet a befizetett biztosítási díjak 10%-nál.

A fentiekből tehát a legnagyobb precisitással meg lehet állapítani hogy a magyar városok elfizetnek tűzkár biztosítás címén évenként 6—7 millió koronát. Fizeti pedig ezt a horribilis összegeket a városi lakosság azon biztosítási társulatoknak, k k a városok szükségleteihez, a városok fejlődésének előmozdításához egy fillérrel sem járulnak.

Minden városnak főgondját és törekvését képezi hogy polgárai, hogy lakossága vagyonszükségletét a legcélszerűbb intézményekkel megőrizze s a

legtöbb város költségvetésében óriási összegeket emészt fel a tűzoltóság és a rendőrség fenntartása és felszerelése s e mellett a legtöbb város igen nagy összegeket áldoz a célszerű vízvezeték és csatornázásokra; s mindezen gondoskodásoknak s biztosítási intézkedéseknek ki veszi a legtöbb hasznát? ki viszi el a városi polgároktól a sok milliókat? A biztosítási társulatok; azok a biztosítási társulatok, amelyek — tisztelet a kivételeknek — az esetleges károk kifizetésénél a legtöbb esetben a legszemszédettebb szűkmarkusággal iparkodnak a kár egy részét letagadni, lebecsülni, szóval a károsult embert másodsor is megkárosítani.

Ha a törvényhozás kimondaná a kötelező tűzkár biztosítást s megengedné a városoknak, hogy ezt a tűzkár biztosítást a városok eszközöljék; s az ebből befolyó jövedelmeket a saját fejlődésük előmozdítására fordíthassák; két nagy célt szolgálna — először előmozdítaná a városok anyagi megerősödését s ezzel idővel elérnék azt, hogy a városok azokat az ideális nagy culturalis és nemzeti feladatokat, amelyekre a városok hivatva vannak könnyebben megvalósíthatnák; másodsor a városok lakosságának vagyonszükséglete is jobb kezekre lenne bízva mint

A Kanizsai Ujság tárcája.

Az aradi Golgota historiájához.

Irta: **Váradai Antal.**

Toth Kálmán, emlékeiből iktatok ide néhányat, melyek az aradi vénap áldozataira vonatkoznak, s amelyek még sehol sem jelentek meg

A magyar tábornokkal rangjukat megilletőleg bántak úgy a kihallgatás alkalmával, mint egyébkor, s nem volt tiltva a Verhört előtt az előteremben egymással tarsalogniok. A legpesszimistikusabb nézete a porlefolyasáró Aulichnak volt, aki kedvetlen, szótlan és szomorú maradt mindenkoron. A többiek azt hitték, hogy valahová internáltak, s egykedvűen vártak a processzus végét. Aulich az első perctől fogva kimondta a sötét szót, a melytől egyik sem remegett: halál. Ez lesz a sorsunk.

Megfoghatatlan jóhiszeműség, — mondja Toth Kálmán — hogy internáltak, néhány évi fogságot remélték s közeli a megkegyelmezést, holott Haynau Lipótvártól kezdve amerre ment lövette, akasztatta a sokkal kisebbrendű »vétkeseket« s Ormayt, a bécsi légió parancsnokát úgy szólván sze-

mük láttára fojtatta meg egy hóhérrá rögtönözött cigány által.

A tábornokok nagyobb része azonban királyi parancs tolytan lépett a seregbe, nem politizált hanem csatázott, a mikor parancsoltak, s mindegyik azt hitte — és jól hitte — hogy katonai kötelességének tesz eleget, mikor mindvégig hívek maradtak a magyar zászlóhoz.

Abban azonban csalódtak, hogy ez lesz a haditörvényszék nézőpontja is. Azok az urak másképpen voltak felülről informálva.

Egészen más véleményben volt Leiningen, aki az angol királyi családdal való rokonsága révén méltan várhatott kiméletebb elbánást. A fiatal gróf egyenesen azt állította, hogy az ő számukra nincsen kegyelem Amint az előszobában együtt állva tarsalogtak, odafordult a tábornokokhoz, s felemelve a két kezét, mintha puskával célozna, ezt mondta:

— Wir werden alle . . .

Öt csakugyan agyonlőtték. A többiekre azonban részben más halál várt. A vallatások alkalmával — már csak így nevezem a »Verhört«-t, bár ők kihallgatásoknak akarják minősíteni — nem mentegődözött egyik sem, habár az auditorok ugyszólván a szájukba adták a mentséget, de ők csak akkor

éltek vele, mikor valósággal elkerülhetetlen volt a mentő válasz Legemberiebb volt e nemben Doubek auditor, aki valósággal erőltette a mentő feleleteket. Ezt Nagy Sándor tábornok meg is köszönte neki az akasztófa alatt.

Gáspár tábornok megmenekülését egy véletlen incidensnek köszönhetette. Ő ugyanis lábsérülése miatt kénytelen volt Görgeitől szabadságot kérni. Ezt meg is kapta, még pedig írásban. Már most az auditorok kérdése úgy hangzott mindegyikükhöz:

— Vett ön részt csatában április 14-ike után?

A legnagyobb rész természetesen »igen«-nel felelt, de Gáspár az igazsághoz híven tagadólag válaszolt.

Daubek erre azt kérdezte tőle,

— És miért nem harcolt április tizenegyedike után?

— Mert szabadságolva voltam,

— Ki által?

— Görgei által.

— Van önnek erről írott rendelete, vagy bizonyítéka?

— A szabadságoltatásról írásban értesítettek, s ennek meg kell lennie a lefoglalt iramányaim között.

Előhozatták a Gáspár-féle lepecsételt

a biztosító társaságok, mert feltétlenül bizonyos az, hogy a városok képviselő-testületei, ahol a polgárok legjobbjai ülnek, a saját polgártársaikat ért károkat igazságosabban és humánusabban állapítanak meg.

Igaz, hogy a városok által esz-közleendő kötelező tűzkár biztosításoknak két igen nagy akadály van; az egyik akadály az, hogy nagy tűzések alkalmával, például egy egész város leégése esetén nem volna garancia a károk megtérítésére; de ezen az akadályon nagyon könnyen lehetne segíteni; mert hisz a városok szövetkezelnének s együttesen alapíthatnának egy viszontbiztosító intézetet, s az összes városok a tűzkár biztosításokból befolyó tisztajövedelem bizonyos százalékát befizethetnék ebbe a városok szövetkezetéből álló társulati pénztárba, s megállapodhatnának például abban, hogy midőn akkora tűzkár esik valamely városban, hogy a kár összege meghaladja a beszédett biztosítási díjak összegét, ez esetben a szövetkezeti viszontbiztosító pénztár tartoznék a kártöbbletet fedezni így aztán ez az akadály teljesen megszűnnék; sőt tekintve, hogy a városok saját jól felfogott érdekükben még sokkal jobban igyekeznének a tűzkárokat megfelelő intézmények és jó szabályrendeletek alkotásával a minimumra szállítanák le; idők multával ez a viszontbiztosító szövetkezet oly nagy tőkére tenne szert, hogy abból a szövetkezett városok egyéb nagy nemzeti és kulturális célokra is fordíthatnának egy részt.

A második és legnagyobb akadály ennek az egészséges, jó eszme megvalósulásának a hatalmas biztosító társulatok, a melynek igazgatóságában

és részvényesei közt hatalmas pénzemberek és befolyásos urak ülnek s szedik az epret couponok, tantiemek alakjában és a jó Isten tudja milyen alakban s fölosztják maguk közt az Istenadta nép filléreiből összejött milliókat.

Ezekkel a biztosító társulatokkal, ezekkel a pénzemberekkel és nagyurakkal nagyon nehéz lesz megküzdeni mert ezek minden eszközzel védeni fogják biztos és kitünő üzleteiket s a leg hatalmasabb fegyver a pénz, a milliók az ő kezeik közt van; míg a városok minden fegyver híjával vannak; de erős akarat és szívós kitartással ezt az akadályt is le lehet küzdeni, ha összetartunk s megszerezzük még a pénzüel, még a millióknál is hatalmasabb fegyvert, a kormány és a parlament jó akaratát.

A kormánynak és parlamentnek pedig okvetlen számolnia kell azzal a nagyon hazafias és időszerű eszmével hogy a városokat nagyokká és hatalmasokká kell tenni, ha a magyarság supremációját ebben az országban biztosítani akarja.

Kultúrest a szomszédban.

Törökkanizsa ünnepe.

A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egylet Február 13-án, szombaton Törökkanizsán, a Kaszinó helyiségében kitünően sikerült, magas színvonalu kultúrestélyt rendezett. A rendezésben részt vettek a törökkanizsa járási- és közigazgatási hatóság tagjai és a törökkanizsa józsefalvai tanerők. A védnöki tisztet vizeki Tallián Béla v. b. t. t., baró Gerliczy Ferenc,

törökkanizsai Schulte Vilmos és Lederer Arthur töltötték be. A rendezés nehéz munkájában a következő urak vettek részt:

Rendezőség: Tiszteletbeli elnökök: dr. Bernáth Gyula, Bolgár István, Rác Ferenc, Tallián Jenő, Tallián Vilmos. Ügyvezető-elnök: Micskey Vince. Alelnökök: Ocskay Miklós, Sznopek János. Főtktár: Nemess Árpád. Titkár: Bolgár Kálmán. Pénztárnok: Faragó Lajos. Ellenőr: Ringhófer Andor. Gazda: Bálint Jenő.

Rendező-bizottsági tagok: Bálint Ödön, ifj. Bernáth Gyula, Chernolatecz Géza, Danielovits Elek, dr. Dimitrievits Milivoj, Drázsity Vazul, Drndárszki Sándor, Dupák Károly, Farkas Szilárd, Fenyvessy Béla, Győri József, Hanák József, Hatz Elek, Hertelendy József, Hirka István, Hoffer József, Jankovits Béla, Jankovits Sándor, Jónás Antal, Komlóssy Béla, Kuzmanov Obrád Küzdy Géza, Lázár Péter, Lischeron József, Magarasevits Pál, Muntján Joachim, Müller Manó, dr. Nagy Imre, Nincsi György, Opreán Aurél, Pártos Sándor, Perr Gyula, Piatsek János, dr. Popovits Aurél, Poroszkay Zoltán, Priboly Endre, Raffai Kálmán, Somlyai András, Szabó László, Szagmeiszter István, dr. Schwarc Jenő, Schwarc Rezső, Szeless József, Schlinger József, Sztankovits Milos, Szubotits Bódog, Toponarszki Milivoj, Tóth Dániel, Tóth Károly, Theodorovits Emil, Tuss Gyula, Ugi Géza.

A gyönyörű műsor a közönség osztatlan nagy érdeklődése és tetszése mellett így folyt le:

Nyitány Hunyadi László operából zongorán előadta Bolgár Lili és Bolgár István.

írásokat, s keresni kezdtek benne. Egy emberélet függött egy rongy darab kis papíron.

Es csakugyan! A szabadságo-levél, elrongyolódva bár, alig olvasható állapotban, de előkerült. Ez a rongydarab mentette meg egyik hősi életét.

A kivégzést is Gaspár sejtette — mondhatnám: tudta — meg legelőbb. Börtönablaka egy kis kertfelére nyílt, éppen a Nagy Sándor tábornok börtönének szomszédságában melytől csak egy fal választotta el. De a fal azért nem volt olyan vastag hogy a hangosabban mondott szavak át ne hallatszottak volna rajta. Október ötödikén reggel kitekint Gaspár a kertbe és megdöbbenve látja, hogy a profosz, valami Utyka nevű cseh, ott keresgél a kertben, ahol azelőtt sohasem látta, s fapálcikákat csinál, levág a bokrokrol kis ágakat és azokat lehántja. Gaspár megértette a dolgot. Átkiáltott Nagy Sándorhoz:

— Megérkeztek a halálos ítéletek.

— Honnan sejtet?

— Mert a profosz a kertben pálcácskákat vagdal, s ezeket az ítélet felolvasásakor szoktak eltörni, mikor az ítélet halálra szól, s odavetik az elítélt elé, azért legyünk készen, barátom!

— Ha ezt láttad, akkor igazad van. Hanem csak nem ölnek meg bennüket, mint a kutyákat! Meg lehet gyönnünk előbb?

Egy óra mulva átkiáltott Nagy Sándor a falon:

— Én már megyek . . . Hivnak . . .

Nemsokára Gáspárra is sor került. Amint belépett a haditörvényszék termébe, az asztalra nézett s azt kereste: van-e pálcika az asztalon?

Nem volt.

Lehet azonban, hogy a fiókban van, csak nem akarják az elítéltnek mindjárt előbe tenni.

Azokban az ítélet, — a főnnebb elmondottak alapján — nem halálra szólott, hanem tíz évi várfogságra, Sulyos várfogságra. Láncokban.

Az audltor — Daubek — mégis öszszecsapta a feje fölött a kezeit és ott a haditörvényszék előtt kiáltott fel:

— Gott sei Dank, dass einer wenigstens zu retten war! . . .

Es kivette az előtte fekvő iratokból a Görgei levelét, melyben Gaspárt szabadságojja, s elébe tartotta:

— Diesem Fetzen verdanken Si ihr Leben . . . Gott seis Dank! . . . Gott sei Dank!

A hűhók gyülekeztében ez az emberileg gondolkodó és érző ellenség figyeimet és méltánylást érdemel.

A haditörvényszék tagjai akkor felkeltek, körülvették Gaspárt, mindnyájan gratuláltak neki, s biztosították róla, hogy börtöne

töne nem sokáig lesz zárva. A kegyelem bizonyos Tóth Kálmán erre azt jegyezte meg:

— Ime, ezek az emberek, akik eszközei voltak a tömeges halálos ítéleteknek, örülnek, hogy egy honvédtábornok megmenekül. Nem is ők ítélnék, hanem egy gaz rendszer intézése a paragrafusok, amelyeknek enyhébb magyarázatot adni a rendszer szolgál nem mertek, csak néha rendkívüli esetben.

Gáspárnak aztán a haditörvényszék tagjai megmondták a többiek ítéletét is. Amint visszatért börtönébe, Nagy Sándor már átkiáltott a falon:

— Zum Strange verurteilt.

Másnap reggel, október ama gyászos hatodikán, ablaka előtt vonultak el hős társai, s ő kezével intett nekik búcsút az ablakon által.

Toth Kálmán így folytatja emlékezését:

— Kigondolt, rendszeres kegyetlenség-gel előbb a golyó által kivégzendőket vitték ki, hogy az akasztófára ítélték, halván a lövést a reménynek legkisebb szikráját se tapasztalhatták.

Az utóbbiak még a börtönben ültek, mikor reggel félhat orakor a négy golyó általi halálra ítéletet kivitték.

Az első lövésre Nagy Sándor átkiáltott Gáspárnak:

— Hallod? . . . Azok már elvégezték.

Mesés nyugalommal, csodálatos hidegvérrel állottak mindannyian a bakó elébe.

Egyveleg magyar népdalokból, énekelte a vegyeskar

»A magyar nyelv tulajdonságairól« írta és fölolvasta Knyaskó Lajos, a TMKE kiküldötte.

»A magyar nyelv«, Ábrányi Emil-től, szavalta Micskei Vincéné.

Műdal, énekelte Bernát Margit, a szegedi színház tagja.

Fölolvasás, tartotta Szigethy Vilmos író, a TMKE kiküldötte.

Magyar nóták, énekelte a vegyeskar.

A szereplőknek sokat és lelkesen tapsolt a közönség, melynek olyan műélvezetben volt része, amilyenben ritkán gyönyörködhet vidéki közönség.

Hogy mulatnak Bácskában?

— Főispán és a vigé. —

Az egyik szenzáció hajhászó fővárosi lapban olvassuk az alábbi közleményt:

A bácskai vér még akkor se tagadja meg magát, ha főispáni tekintélylyé sűrűsödik. Itt van Fernbach Károly, illetve Zomborban van és ott a Bácska főispánja. Fernbach 5 méltósága a múlt szombaton éjjel a zombori Vadászúrt-szállóban mutatott annak öröme, hogy a vendéglő új tulajdonos kézre került. Bácskában ezt épp úgy illik megünnepelni, mint másutt a főispánváltást.

Tehát Fernbach Károly mulatott, pezsgőket hozatott és húzatta a cigánynyal. A vendéglőben rajta kívül csak a titkára volt, aki hivatalos kötelességét mindig pontosan teljesíti, és egy kereskedelmi utazó. Az utóbbi — önök kitalálták — egy másik asztalnál. A főispán egyszerre csak elkurjantja magát:

— Ide cigány! Azt a nótát húzd, hogy: Szalmaszál a vízbe, ami azzal végződik, hogy aszongya: Huncut a . . .

A cigány hajlongott, de mielőtt rázendítette volna, föluggott az utazó, kida-

gadtak az arcán, a nyakán az erek és — nyilván személyes kérdésben — torkaszakadtából kiáltotta:

— Nem az a huncut! A főispán ur a huncut! Maga a huncut! Szégyelje magát, hogy főispán létére ilyen nótákat húzat

Fernbach elhallgattatta a cigányt és odaküldte a titkárát az utazóhoz, akitől elégtételt kért.

— Semmi elégtétellel! — tiltakozott az erélyes fiú.

Akkor kérjen bocsánatot! — indítványozta a titkár.

— Azt lehet, ha a főispán ur is viszszavonja a sértést, — vetette ellene az utazó.

— De hiszen nem sértette meg önt. Ezt kijelentjük.

A nótá-affér ezzel befejeződött. Fernbach tovább hozatta a pezsgős-palackokat. Persze, hogy büszkének rá a bácskaiak.

*

Illetékes helyről jelentik nekünk, hogy a fentebbi híradás ebben a formában nem felel meg a valóságnak. A tény a következő: A főispánt a Vadászúrtban szóbeli inzultusban részesítette egy részeg utazó, de a főispán nobilisan kitért a garázdálkodó elől, akit aztán a vendégek közül néhányan megfékeztek.

HÍREK.

A magyarkanizsai járásbíróóság felállítására évtizedek óta első óhaját képezi a város közönségének. Legutóbb mintegy tíz évvel ezelőtt indult meg a nagy szabású mozgalom a járásbíróóság elnyerése érdekében. Akkoriban, az igazságügyminiszter intézkedése folytán a szegedi királyi ítélőtábla elnöke Magyarkanizsán a helyi viszonyokat személyesen tanulmányozta, még pedig a városra nézve kedvező eredménnyel s így joggal várhattuk a régi reménység megvalósulását. De az akták még mindig pihennek valahol — elintézetlenül. Városunk agilis polgármestere most személyesen fogja megsürgetni a rég vajdó kérdés elintézését az igazságügyminiszteriumban.

Ott ácsorgott kint, a kapu előtt, s mikor elmondották neki, hogy mi történt, be akart törni a kapun

Az idézett jegyzetek ezt mondják róla:

— A kivégzés után reggeli nyolc órakor a közönséget is odabocsátottak a borzasztó látványhoz, s a nép roppant tömegében zarándokolt a magyar kálvária helyére és imádkozott a kilenc hullá előtt, mig nem délután négy órakor levették.

Akkor odament a hú szolga is, és miután kisírta, kikokogta magát, zsebéből egy fésűt vont elő, odaállott hadothalványan szeretett tábornoka mellé, s a mint a szél a bitón lógo hullá haját összezálta, s a halott homlokára borította a; — Nagy Sándornak szép, hosszú haja volt — a szegény szolga fésűjével mindig hátrasímitotta azt.

Azt akarta, hogy tábornoka még halála után is szép legyen

Es az egyszerű szolga tette olyan, mint a Munkácsy Golgota képén az az egyetlen sápadt sugár, amely a zordon, kétségbeesztő képre esik . . .

Táncvigalom. Az ajkai és resiczai szerencsétlenek özvegyei és árvái javára február 6-án rendkívül sikerült mulatságot rendezett a magyarkanizsai úri fiatalság, mely 66 korona 70 fillér tiszta jövedelmet eredményezett.

Felülfizettek: Dukai Mátyás János 3 kor. Dukai János Mátyás 1 kor. Özv. Rudics Vincéné 2 kor. Reiszner Gyula 1 kor. 20 f. özv. Kovács Kálmáné 80 f. Fogarasi Mihály 1 kor. N. N. 80 fill. Fratricse-vits János 80 f. Sőregi János 1 kor. Prohaszka István 5 kor. Stern Lajos 2 kor. Özv. Tóth Pálné 80 f. Szilágyi Sándor 2 kor. Lendvay Alfréd 1 kor. Grüner Herman 1 kor. Baranyai József 60 f. Dr. Lóbl Nándor 80 f. Törtélyi József 1 kor. Dr. Székely Ferencz 60 f. Dr. Király Sándor 7 kor. Milkó József 5 kor. Bruck P. Pál 1 kor. Nemes Örsvezető 80 f. Kovács János 1 kor. Schiller 1 kor. Dr. Roxer Gyula 1 kor. 10 f. Bodor Kázmér 40 f.

Kaszinó estély. Az úri kaszinó február 16-án tartja szokásos estélyét, melyen Huszagh Istvan folytatólag fog felolvasni uti élményeiről.

Utlevélet külföldre hadkötelesek belügyminiszteri rendelet folytán csak az esetekben kapnak, ha erre az illetékes katonai hatóság előzőleg engedélyt ad.

Rossz szokás hetipiaci napokon meghonosodott az a szokás, hogy járnúvek elé fogott lovakat felügyelet nélkül hagyják egyes gazdák. A rendőrkapitány szükségesnek látta szigorúan elrendelni, hogy lovakat jövőben felügyelet nélkül ne hagyják, mert különben érzékenyen fognak büntetettetni.

Iskolakerülők. Az ipariskola igazgatósága jelentést tett a hatóságnak, hogy sok tanone sűrűn hiányzik az előadásokról. Az igazolatlanul elmaradózó tanoneok egy azoknak mesterei illetőleg szüleik szigorúan fognak büntetettetni.

A rendőrfelügyelő fizetése. Tudvalevő, hogy a képviselőtestület a városi ügyész javaslata alapján Lengyel József zentai járási rendőrfelügyelő fizetéséhez való hozzájárulást beszűnítette. Ezen határozat ellen Lengyel a tanácshoz felebbezést nyújtott be.

A vármegyei központi válaazytmány megkereste a tanácsot, hogy az 1910. évre érvényesül birundó országgyűlési képviselő válaazytók névjegyzékének összeállítására, alkalmas egyéneket hozzon javaslatba.

Az általános vízvezeték. A város belterületén levő nyolcz ártezi kút bőséges vízének fölhasználásával általános vízvezeték létesítését tervezi a város tanácsa. Az egyes kutakból a felszín fölött 1'5-3'0 méter magaságra szokik fel a víz s így a esővekbe szükséges nyomást viztorony nélkül, maguk a kutak szolgáltatnák. A polgármester indítványára elhatározta a tanács, hogy az elintézkedések megtétele esetleg az általános tervek elkészítésére szakértő mérnöknek államköltségen leendő kiküldését kérélmzi a földmívelésügyi miniszteriumtól.

Az árva pénzek elhelyezése. Az árva-pénzek képviselőtestületi határozat folytán, a három helyi pénzügyintézetnél egyenlő arányban helyeztettek el. Az egyes pénzügyintézetek igazgatósági tagjai külön vagyoni felelősséget vállaltak az árvák készpénz vagyonaért.

Kovács János magyarkanizsai kereskedő a Gyöngyös-Visontai bortermelők szövetségétől Magyarkanizsa vidékére palackbor lerakatot kapott.

Raktáron tart: Leanyka, Veltelini, Cabinet, Sziklavor, Furmint stb. Kényelmes ez a helyi és környékbeli vendéglősökre, kik a nélkül hogy ezen finom borokat raktáron kellene tartaniok minden időben kielégíthetik vendégeiket.

Dessevffy és Damjanich halálmegvetése valóságos legenda. Knezics, a legöregebb, beteg és összetörve ment oda és imádkozott. De neki szokása volt még csata előtt is imádkozni. A komáromi híres éjjeli roham előtt pedig térdre esve, buzgón imádkozott.

Leiningen, mialatt tarsait kivégezték, térdre ereszkedett és ceruzával levelet írt a feleségének, melyben csodálatos hidegvérrel azzal kezd, hogy »négyen függnek előtte, nincs többé remény . . .«

Es a legendai alakok sorában van egy egyszerű, szegény szolga, aki megérdemli, hogy különösen megemlékezzünk róla.

Ez a Nagy Sándor tábornok tisztiszolgája volt, egy derék, hűséges ember, aki elhísérte minden utján tábornokát még a legutolsón is.

A börtönben nem eresztették be. Tehát kora reggel fölkel és ott járt-kelt, kétségbeesve, mintha a maga üdvösségét keresné, a börtön körüli, addig kerülte, kerülte míg holtra nem faradt. Hátha megpillantná az ő jó urát.

Nem láthatta meg. Még az utolsó reggelen sem eresztették hozzá.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. trvszék 22855/901 és a szegedi kir. bíróság 1970. évi Sp. III. 865/1 számú végzése következtében Dr. Magyar Miksa ügyvéd által képviselt Szegedi hitelbank r. t. javára 582 kor, 60 fill. s jár. erejéig 1908. évi december hó 28-án foganatosított folytatolagos biztosítási véghajtás útján le- és felülfoglalt és 2350 k. becsült következő ingóságok, u. m.: butor és zongora nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a zentai kir. járásbíróság 1907. évi V. 1124/11 számú végzése folytán 417 kor, 13 fill. tőkekövetelés, 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 162 kor, 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Magyarokanizsán végrehajtást szenvedett Uri-utca 161 sz. a. lakásán leendő megtartására 1909. évi február hó 15-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zentán 1909. évi január hó 23. ik napján.

Küchler Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Meghívó.

A „Magyarokanizsai Önszegélyző Szövetkezett” 1909. évi február hó 21-én, határozatképtelenség esetén 1909. évi február hó 28-án délután 2 órakor az intézet helyiségében tartja meg

évi rendes közgyűlését

melyre a szövetkezet tagjai ezennel meghívotnak.)*

Tárgyak:

1. Igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről, a zárszámadások betérjesztése, a mérleg megállapítása és a nyereség hovatartására vonatkozó intézkedés.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Egy igazgatósági tag választása.
4. Négy választmányi tag választása.
5. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
6. Esetleges indítványok.

Magyarokanizsán, 1909. évi február hó 8. án.

Tóth József s. k.
igazgató-elnök.

*) Figyelmeztetnek a t. részvényesek a szövetkezet alapszabályának 42. §-ára, mely szerint minden, a meghívóban fel nem vett tárgy 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak írásban bejelentendő. A meghívó, mérleg, vesz- és nyer számla, valamint a ki és belépett, a betett, felmondott és visszafizetett üzletrészekről való kimutatás az intézet helyiségében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal ki függesztetett.

Miután a Gyöngyös és Visontai bortermelők szövetkezete kizárólagos palaczkbor lerakatát bírom, módomban van a tisztelt vendéglős urakat olcsón kiszolgálni, és a megrendelt palaczk borokat házhoz szállítani.

Raktáron tartok: Leányka, Veltelini, Furmint, Cabinet, Sziklabor és egyéb palaczkborokat. Miután a tölem vásárló vendéglős megvan mentve a törés és a szállítás költségétől, biztosan számítok igen b. vásárlásaikra.

kiváló tisztelettel

Kovács János

Két divatos

faragott ágy, két szekrény, két éjjeli szekrény, egy mosdó szürke márvány lappal és tükörrel eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Ókanizsai Keresztény Népbank Részvénytársaság.**Meghívó.**

Az „Ókanizsai Keresztény Népbank Részvénytársaság” 1909. évi február hó 21-én délután 2 órakor az intézet helyiségében fogja megtartani

VI. évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentése 1908. évi eredményről és a mérleg előterjesztése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése a tiszta nyereség felosztása a felmentvény megadása.
3. Elnök, vezérigazgató, 4 igazgatósági, 10 választmányi és 1 felügyelő-bizottsági tag választása.
4. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kiküldése.**)
5. Indítványok.**)

*) 9 §. 30 Szavazattal a közgyűlésen csak oly részvényes bir. ki a közgyűlés előtt részvényeit az igazgatóságnál leteszi.

**) 32 § Indítványok azonban csak az esetben tárgyalhatók, ha azok legalább 30 nappal előbb az igazgatósághoz írásban benyújtottak.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Követel.	
Pénztár	31344 23	Részvénytőke	50000 —
659 drb. váltó	476959 74	Maganbetétek 479568 61	
403 „ kötelezvény	45926 —	10 f. heti betét 10870 67	490439 28
49 „ jelzálog	21214 —	Tartalékalap	6043 63
Folyó-számla	957 83	Visszleszámitolt váltók .	22340 —
Ingatlan	173 48	Fel nem vett osztalék .	104 —
Szelvények	940 —	Ez évi nyereség	8721 37
Hazbér előre fizetve	133 —		
	577648 28		577648 28

Magyarokanizsán, 1908. évi december hó 31-én;

Dr. Király Sándor s. k.,
vezérigazgató

Vörös István s. k.,
könyvelő.

Fehér István s. k.
penztárnok.

Ezen mérleg-számlát alulírott felügyelő bizottság megvizsgálta, azt minden tételében helyesnek és az üzleti könyvekkel megegyezőnek találta

Magyarokanizsán, 1909. évi február hó 10-én.

Bata Ferenc s. k.,

Dr. Solti Imre s. k.,
felügy. biz. elnök.

Singlédi János s. k.,

Bruck P. Pál Magyarokanizsa.

Pénzkölcsön!

Aki földjére vagy városi házára 15 évtől 65 évig terjedhető időre olcsó törlesztéses

PÉNZKÖLCSÖNT

akar felvenni, az forduljon teljes bizalommal a már 20 év óta fennálló s a legjobb hírnévnek örvendő alant nevezett irodához, ahol ügye gyors és kedvező elintéztést nyer. (Válszbélyeg!)

Halmi Mór

kir. törv. bej. bankiroda SZEGED, Valéria-tér.

**Elsőrendű
POROSZ**

szalon szén

Olcsón kapható:

Bruck és Társánál

Magyarokanizsán.